

DONADARIA*nieuws*

THEMANIEUWSBRIEF VAN KENNISCENTRUM EMANCIPATIE ROTTERDAM

JAARGANG 7, NUMMER 26, FEBRUARI 2012

Emancipatie = Zelfredzaamheid, gendergelijkheid en sociale mobiliteit

**KENNISCENTRUM
EMANCIPATIE:
WAT GAAN WE DOEN
EN WAAROM?**

Sociale mobiliteit
in de praktijk:
'Ik kom altijd
lachend thuis'

**LOKALE
SAMENWERKING:
DEELGEMEENTE
FEIJENOORD EN
KRACHT VAN
DE VROUW
VINDEN ELKAAR**

SAMEN aan de slag

Met ingang van 1 januari 2012 mag Dona Daria zich Kenniscentrum Emancipatie noemen. Dat betekent meer dan een nieuwe naam en een nieuw jasje. De kennis die wij in de loop der jaren hebben opgebouwd zullen we inzetten en uitbouwen. Wij blijven met een scherpe blik kijken naar de infrastructuur in de deelgemeenten, een analyse maken van kansen van elk gebied en kennis dáár brengen waar het kan kiemen in de meest vruchtbare bodem. Met de voeten in en vooral op de aarde, voeden wat ondersteuning behoeft. Maar ook uitspreken waar het volgens ons beter zou kunnen. We zullen kritisch kijken en adviseren om daar waar de ontwikkeling hapert of de bodem onderbemest blijft, een investering te doen. En veel, vooral veel, knopen leggen.

Vrouwengroepen bieden graag een veilige haven. Soms leidt dat tot een neiging om zich af te scheiden van anderen. Dat is jammer en stimuleert vrouwen onvoldoende om hun eigen weg te zoeken. Bestuurders zien die versnippering met lede ogen aan. Bestuurders, professionals en sleutelfiguren groeien door ideeën, kennis en talenten met elkaar te delen, dat is ons uitgangspunt. Gelukkig staan we daarin niet alleen. Lees bijvoorbeeld het artikel in deze nieuwsbrief over samenwerking in deelgemeente Feijenoord.

U, burger, sleutelfiguur, professional, bestuurder, ambtenaar, collega dagen wij uit een beroep op ons te doen. Vaak zullen wij zeggen: 'Oké, dat doen wij voor u.' Soms vragen wij enig respijt. Nogal eens stellen wij voor samen aan de slag te gaan. We zullen ideeën aandragen, een mening met u delen. Soms zullen wij u doorverwijzen naar een van onze vele kundige partners. Eind 2012 zal blijken of wij de wijsheid in pacht hebben....

We kijken uit naar samenwerking in dit voor ons bijzondere jaar. En zijn benieuwd naar uw mening!

Gerda Nijssen

'Laat hen weten, dat ze nodig zijn'

Het Kenniscentrum Emancipatie richt zich op emancipatie in brede zin en zet zich in opdracht van het bestuur van Rotterdam vooral in op gendergelijkheid, sociale mobiliteit en zelfredzaamheid. In onze visie gaat zelfredzaamheid aan beide andere begrippen vooraf.

Het begrip emancipatie kent vele definities. Hier hanteer ik de volgende: "Het proces – van individu, zijn omgeving en de samenleving - om te komen tot de ideale situatie waarbij het individu in staat is zelfstandig oordelen te vellen en zin te geven aan zijn eigen bestaan. Dit houdt onder meer in de bevrijding van wettelijke, sociale, politieke, morele of intellectuele beperkingen en het streven naar gelijkgerechtigdheid."

Ik kies voor deze definitie omdat deze niet, zoals veel definities van emancipatie, mannen en vrouwen tegenover elkaar zet, maar juist duidelijk maakt dat het een proces betreft dat niet sekse gebonden is. Verder vind ik van belang om emancipatie in relatie tot de sociale omgeving te benaderen. Binnen 'eigen kring' emanciperen betekent dat de persoon zich blijft verhouden tot dat wat hem/haar dierbaar is. Op die manier draagt de emancipatie van een persoon bij aan de emancipatie van een groter geheel. En ook wordt er in deze definitie van uitgegaan dat het een proces betreft, waarin verschillende stadia te onderscheiden zijn en dat oneindig is. Dit laat onverlet dat emancipatie zoals wij het vanuit het Kenniscentrum invullen zich vooral richt op de ontwikkeling en ontplooiing van vrouwen en meiden en wat minder op mannen en jongens, omdat wij ervan uitgaan dat daarin 'meer winst te behalen is'.

Arbeidsparticipatie van vrouwen

De Emancipatiemonitor 2010 geeft een overzicht van het emancipatieproces in Nederland en meet in hoeverre de overheidsmaatregelen daaraan hebben bijgedragen. Er zijn op diverse terreinen doelstellingen en streefcijfers geformuleerd: arbeidsdeelname, opleidings- en beroepskeuze, combinatie van arbeid en zorg, economische zelfstandigheid, beloningsverschillen, vertegenwoordiging in topfuncties. Enkele highlights: In de Nederlandse bevolking van 25 tot 65 jaar zijn mannen hoger opgeleid dan de vrouwen. Doordat het onderwijsniveau van vrouwen sneller toeneemt dan dat van mannen, zal het verschil in de komende jaren afnemen. Maar er is nog een groot verschil in onderwijsdeelname van Turkse en Marokkaanse meisjes ten opzichte van autochtone meisjes. Van 2007 tot 2009 is de netto arbeidsparticipatie (minstens 12 uur per week) van vrouwen van 15-64 jaar gestegen van 57% naar 60%. De arbeidsdeelname is het laagst onder oudere vrouwen (34%), vrouwen met alleen basisonderwijs (26%) en Turkse en Marokkaanse vrouwen (rond 40%). Als gevolg van de crisis is de arbeidsdeelname van migrantenvrouwen iets afgenomen. Een ruime meerderheid van de bevolking vindt dat een buitenshuis werkende moeder net zo'n warme relatie met haar kinderen kan hebben als een moeder die niet werkt. Driekwart van de

vrouwen wil, onder voorwaarden van flexibele werktijden en de mogelijkheid om thuis te werken, (meer) gaan werken. Het aandeel vrouwen met een eigen inkomen is gestegen tot 87% in 2009. De economische zelfstandigheid van vrouwen is van 2006 tot 2009 gestegen van 44% naar 48%. Deze ontwikkeling is onvoldoende om het streefcijfer van tenminste 60% in 2010 te halen. Surinaamse vrouwen zijn het vaakst economisch zelfstandig. Van de Turkse en Marokkaanse vrouwen is maar vier procent economisch zelfstandig. De meeste streefcijfers zijn kortom niet gehaald.

Percepties van laagopgeleide niet-werkende vrouwen

Interessant is het rapport dat in augustus 2011 gepresenteerd is door Bureau Research en Beleid waarin onderzoek beschreven wordt naar de perceptie van vrouwen op betaalde arbeid. De directie Emancipatie van het Ministerie van OCW richt zich op het stimuleren en motiveren van niet-werkende vrouwen om te gaan werken. Hierbij is specifiek aandacht voor de groep laagopgeleide vrouwen. Welke keuzeprocessen liggen ten grondslag aan hun keuze om niet of juist wel te werken? Als positieve associaties bij werk spreken de deelnemers aan het onderzoek over versterkte eigenwaarde, inkomen, onafhankelijkheid, structuur, sociale contacten, ontwikkeling en leren. Maar negatieve associaties bij werk hebben vaak de overhand: werken kost tijd en je moet er kinderopvang voor regelen. Sommigen zien op tegen de confrontatie met het eigen kunnen en twijfelen over de inhoud van een eventuele baan. Thuiszijn heeft voor hen allerlei positieve aspecten: tijd voor het gezin en huishouden, een vertrouwde omgeving. Veel vrouwen zijn bang voor het onbekende. Niet-werkende laagopgeleide vrouwen voelen zich vaak niet bij machte zelf hun toekomst te sturen en laten het verloop van hun leven in grote mate bepalen door hun externe omgeving. Dit wordt ook wel een externe focus of control genoemd. Dit geldt in versterkte mate voor jonge meiden.

Wat gaan wij als Kenniscentrum bijdragen aan de bevordering van economische zelfstandigheid voor vrouwen? Het bevorderen van zelfredzaamheid en sociale mobiliteit zijn onze twee belangrijkste opgaven voor de komende jaren. In onze visie gaat zelfredzaamheid in belangrijke mate vooraf aan sociale mobiliteit. Hoe sterk iemand zich voelt, hoe meer inzicht zij heeft in mogelijkheden om haar eigen toekomst te bepalen, hoezeer zij daar keuzes in weet te maken, hoe eerder zij zich buiten haar eigen kring durft te bewegen. Vrouwen moeten het weten dat zij nodig zijn. Soms zijn ze te beschouwen als muurbloempjes die je vooral uit moet nodigen om te komen dansen. Spreek ze aan, ga ernaar toe en maak duidelijk dat ze nodig zijn. Wie ik? Ja, jij!

Het onderzoeksrapport van Research en Beleid leert dat vooral op verandering van gedrag gestuurd moet worden. Gedrag aanleren, ermee oefenen in een veilige omgeving, leren in de praktijk. Weloverwogen kleine stappen die goed geïnternaliseerd en geborgd worden. En daar zijn vele steunfiguren voor nodig. Het ontdekken van eigen talenten en mogelijkheden, de oriëntatie op de eigen toekomst en keuzes daarin maken, vormen

voor veel laagopgeleide vrouwen de eerste stappen. Vervolgens is het trainen van sociale vaardigheden om daarover in gesprek te gaan binnen het gezin, familie, vriendinnenkring, eigen gemeenschap en vervolgens ook buiten de eigen kring een belangrijke instrument om de sociale mobiliteit vorm en inhoud te geven. In de loop der jaren hebben wij methodieken ontwikkeld die dit proces bevorderen. Deze kennis gaan wij in de komende jaren overdragen aan professionals, sleutelfiguren, vrijwilligers en anderen.

Er moet een proces op gang komen waarbij onder andere zelforganisaties leren samenwerken op het gebied van ontplooiing en ontwikkeling van hun achterban. Zelforganisaties, waaronder vrouwengroepen, gedragen zich vaak als gesloten gemeenschappen die zich van elkaar afscheiden. Zij kunnen 'hun' vrouwen het beste aanspreken, want zij genieten hun vertrouwen. Maar in onze ogen moeten zij hen niet bindend aan zich binden. Samenwerken aan emancipatie gaat niet vanzelf, zo heeft de tijd geleerd. Bestuurders, ambtenaren, professionals kunnen een duidelijke rol spelen door bewust te sturen op deze samenwerking. Aan dat proces zal het Kenniscentrum Emancipatie een grote rol bijdragen. Voor veel vrouwen met een lage opleiding is de keuze voor betaald werk een mooie droom en zal een eerste stap op de participatieladder bestaan uit vrijwilligerswerk. Vrijwilligerswerk buiten de eigen vertrouwde kring is voor hen al een belangrijke stap om te leren dat het buiten ook goed toeven is.

Een derde aandachtsterrein is gendergelijkheid. Het vormt een basisvoorwaarde voor zelfredzaamheid en sociale mobiliteit. Als je als vrouw geen eigen keuzes mag maken, kun je niet knokken voor een betaalde baan en economische zelfstandigheid. Onder gendergelijkheid verstaan wij ook dat taboes als partnerkeuze, het doorbreken van traditionele rolpatronen en traditionele opvattingen over opvoeding bespreekbaar worden.

Voor hoger opgeleide vrouwen geldt dat ze nog steeds een belangrijke slag te maken hebben om hoger aan de top te komen. Elkaar stimuleren, leren van elkaars tips en trucs, met elkaar vieren van successen doen veel vrouwen in allerlei netwerken van professionals. Met elkaar en met netwerken van lageropgeleide vrouwen in contact brengen zien wij als een bijdrage van het Kenniscentrum. Veel uitdagingen hebben wij dus, die we graag samen met u aangaan. Wij hopen u nog vaak te kunnen verrassen met een interessante expertmeeting en nieuw inzicht, een twist op een thema dat bekend leek. Blijf ons vooral voeden met uw kennis en vragen.

Gerda Nijssen

ARBIA EL ADMANI:

'IK KOM ALTIJD LACHEND THUIS'

Samia Tamimy

Sociale mobiliteit begint bij zelfredzaamheid.

Hoe, dat zien we bij Dona Daria dagelijks in de praktijk.

'Als je het gewoon probeert, kun je veel meer dan je denkt.'

Chema Yassir's enthousiasme is aanstekelijk. Drie jaar geleden zag ze dat het nieuwe buurtcentrum in haar wijk, Huys te Crooswijk, een heel programma had, waaronder kooklessen. Ze was boos, want sinds de sluiting van het vorige buurtthuis had ze niets meer gehoord over activiteiten waar ze met Marokkaanse vrouwen die zij kende altijd naartoe ging. Ze stapte binnen. 'Hebben jullie al iemand die die kooklessen geeft' vroeg ze. Dat bleek niet het geval. Zij belde Arbia El Admani (32). 'Jij kunt goed koken, wil jij kooklessen geven?' Arbia was nog bezig met haar VMBO-opleiding, haar twee dochters waren nog klein en gratis werken vond ze gek. Maar Chema drong aan, met succes.

Terwijl zij vrouwen als Arbia stimuleerde actief te worden, kwam Chema als vrijwilligerscoördinator via een ouderconsulent in contact met Samia Tamimy van Dona Daria. Op Chema's verzoek gaf Samia achtereenvolgens de cursussen Vrijwilligerswerk, Mijn werk is in evenwicht met mijn zorgtaken en Omgaan met spanningen. Zelf was Chema door haar vader altijd gestimuleerd om zich te ontwikkelen, maar ze weet dat zij een uitzondering is.

'Vooral de eerste stap is moeilijk', beaamt Arbia. 'De eerste dag dat ik kookles gaf was ik heel zenuwachtig. Maar nu vind ik het leuk. Ik zie wat ik kan en wil dat anderen dat ook kunnen. Ik leer hier meer van dan van school. Ook mijn man is blij: ik ben veel leuker nu, want ik kom altijd lachend thuis.' Samia is zo onder de indruk van Arbia's kookkunsten en

verantwoordelijkheidsgevoel, dat zij haar aanraadt een eigen bedrijf te beginnen. Arbia brengt dagelijks in de praktijk wat zij van de Dona Daria-cursussen heeft geleerd. 'Taken verdeelen, plannen, je grenzen bewaken. Tegen de vrouwen met wie ik kookte durfde ik niet te zeggen dat ze een euro moeten betalen. Nu doe ik dat wel. En ze betalen.'

Helaas moest Samia onlangs afscheid nemen van de vrouwengroep in Crooswijk. Als Kenniscentrum Emancipatie geeft Dona Daria minder cursussen. In plaats daarvan zullen Samia en haar collega's sleutelfiguren als Chema trainen om cursussen te geven. Chema ziet dat wel zitten, maar weet niet of ze er tijd voor heeft. 'Ik organiseer al zoveel en als iemand me wat vraagt kan ik geen nee zeggen.' 'Je had bij Samia's cursus moeten zijn', lacht Arbia. 'Die leert je dat je dat gewoon moet doen. Doe je iets wat je eerst niet durfde, dan merk je dat het helemaal niet moeilijk is.' Arbia is in verwachting van haar derde kind. Na de bevalling wil zij verder met school en inderdaad haar eigen bedrijf beginnen. (AW)

Samia Tamimy (51) volgde als een van de weinige meisjes de wetenschappelijke richting van de Marokkaanse Havo. Ze was acht jaar vrijwilligerscoördinator voor vrouwenactiviteiten bij een Marokkaanse vereniging toen ze werd gevraagd om als sociaal-cultureel werker te gaan werken voor Stichting Marokkaans en Arabisch Cultureel Centrum voor Vrouwen, SMACC. Sinds de oprichting in 2006 werkt zij voor Dona Daria.

EEN NIEUWE NAAM, nieuwe taken

Dona Daria zal blijven doen wat het deed: vrouwen, mannen en jongeren ondersteunen bij hun emancipatie. Maar als Kenniscentrum Emancipatie krijgen andere taken meer nadruk. Zie hier waarvoor u bij Dona Daria terecht kunt. Kernbegrippen zijn onze helicopterview over de stand van emancipatie onder diverse groepen in Rotterdam, gebiedsgericht werken, actuele ontwikkelingen en kennis met betrekking tot emancipatie.

Informatie en advies

Het maatschappelijk middenveld, de gemeente Rotterdam en burgers voorziet Dona Daria gevraagd en ongevraagd van advies en informatie over emancipatie. Werkbezoeken, inventarisatie van vragen en geluiden die onze medewerkers opvangen en aanvullend onderzoek vormen de basis van onze adviezen. Dona Daria zal in 2012 een databank emancipatie ontwikkelen en maandelijks een themanieuwsbrief uitbrengen.

Makelaar

Tal van organisaties in de stad houden zich met emancipatie bezig. Zij hebben veel kennis en houden die werkendwijs actueel. Deze organisaties verdienen een netwerk, waarbinnen maatschappelijke ontwikkelingen besproken en onderzocht worden. Dit brede emancipatie-

netwerk zal onder de coördinatie van Dona Daria in 2012 aan de slag gaan met full engagement, het uitgangspunt dat iedereen die gebruik maakt van een uitkering iets terug moet doen in de vorm van vrijwilligerswerk. In de loop van dit jaar brengen we een breed gedragen advies hierover uit aan de Gemeente Rotterdam en instellingen.

Emancipatie op de agenda

Emancipatie verdient aandacht op de maatschappelijke en politieke agenda. Op Internationale Vrouwendag op 8 maart 2012 zetten we de emancipatie van vrouwen in Rotterdam feestelijk op de kaart. 2012 is door de Europese Unie uitgeroepen tot jaar van Active Aging. Het Kenniscentrum Emancipatie brengt dit jaar onder de aandacht door middel van een bijzondere publicatie uit emancipatoir perspectief.

Ondersteuning deelgemeenten en instellingen

Deelgemeenten en instellingen worden vanuit het kenniscentrum ondersteund en getraind in vaardigheden om met activiteiten en projecten op het terrein van emancipatie aan de slag te gaan. Denk aan 'train de trainers', workshops en de vorming en ondersteuning van deelgemeentelijke vrouwennetwerken. (AdJ)

HOOGOPGELEIDE VROUWEN OPGELET!

Ter voorbereiding van de stedelijke viering van Internationale Vrouwendag breiden wij ons netwerk graag uit. Wij komen met name graag in contact met hoogopgeleide vrouwen, individueel of in netwerkverband, die wonen of werken in de regio Rotterdam. Heeft u interesse? Neem dan contact op met Carola Dogan, c.dogan@donadaria.nl of 010-465 92 96

VIER kenniscentra

Behalve het Kenniscentrum Emancipatie heeft de gemeente Rotterdam per 1 januari 2012 drie andere kenniscentra in het leven geroepen. Radar is Kenniscentrum Discriminatiebestrijding, het samenwerkingsverband PBR/SPIOR is Kenniscentrum Diversiteit en Rotterdam Verkeert is Kenniscentrum Homo-emancipatie. Natuurlijk zullen de vier kenniscentra nauw met elkaar samenwerken. Op 17 januari hebben de vier organisaties de eerste plannen gemaakt voor gezamenlijke projecten en andere vormen van samenwerking. Op 21 februari zullen zij zich gezamenlijk presenteren.

DROMEN VAN samenwerking

Hakima Abraymi

Dona Daria wil kleine organisaties die lokaal actief zijn in contact brengen met elkaar en met de (deel-)gemeente. Koren op de molen van Marit van der Riet, dagelijks bestuurder deelgemeente Feijenoord en Hakima Abraymi van Kracht van de Vrouw.

Op de bank in 'haar' pand in de Persoonsstraat in Rotterdam Feijenoord straalt Hakima Abraymi van trots. De opening van een eigen ontmoetingsplek voor de vrouwen die zij bijebracht onder de naam Kracht van de Vrouw, in 2010, was een droom die uitkwam. Een droom die haar nu slapeloze nachten bezorgt: haar gelijknamige stichting zit in zwaar weer. Half januari besloot de woningbouwvereniging het huurvoordeel dat hij haar aanvankelijk gunde op te heffen: in plaats

Marit van der Riet

van vierhonderd euro moet Kracht van de Vrouw binnenkort de volledige huur van achthonderd euro per maand betalen. Een offer dat de organisatie die alleen op vrijwilligers draait niet kan brengen. Na het gesprek stond ze met tranen in haar ogen. Ze belde Marit van der Riet van deelgemeente Feijenoord. 'Kun je me helpen?'

Deelgemeente Feijenoord steunt tien à twaalf kleine organisaties als Kracht van de Vrouw. 'Materieel ondersteunen is in deze tijd geen optie' vertelt dagelijks bestuurder Marit van der Riet. 'We steunen wel met raad en daad, door mee te denken over andere oplossingen en mensen en organisaties met elkaar in contact te brengen.' Abraymi voelt zich gesteund, weet dat de gebiedsregisseur meedenkt over andere mogelijke locaties voor haar groepen en over organisaties die misschien willen delen in de ruimte en de huur. 'Ik ben groot fan van 'Kracht van de Vrouw', zegt Van der Riet, net als ik groot fan ben van bijvoorbeeld de vrouwengroep Niza in Hillesluis en het Antiliaans Netwerk Feijenoord. Het zijn voorbeelden van organisaties die vrouwen weten te bereiken voor wie de eerste stap buiten de deur al een grote is en nadrukkelijk openstaan voor samenwerking.' Dat dat niet altijd lukt is voor de

deelgemeentebestuurder geen reden om ondersteuning te staken. 'Iedere stap die iemand zet in de andere richting dan haar ouders kan grote gevolgen hebben op persoonlijk vlak, niet alleen positieve. Je komt in een andere wereld terecht, die de mensen om je heen niet begrijpen. Als mensen die stap te groot vinden moet je dat respecteren.' Ze weet dat Abraymi graag meer dan alleen Marokkaanse vrouwen bereikt. 'Alleen als we grote activiteiten organiseren, zoals kort geleden over drugs en over het contact tussen jongeren en ouderen in de wijk, komen er ook mensen uit andere groepen', zegt Abraymi teleurgesteld.

Niet lang geleden was Abraymi een vrouw zoals zij er zoveel kent: moeder met een uitkering en tevreden met haar leven. Haar enige contact met de samenleving had ze via de basisschool van haar zontje. Die contacten vormden de basis voor groepen waarvoor zij uit zichzelf activiteiten over bijvoorbeeld opvoeding ging organiseren. Mensen op school raadden haar aan een opleiding te gaan volgen, ze werd benaderd om mee te praten over de wijkvisie van de deelgemeente, groeide en bloeide. 'Dankzij haar activiteiten bood zorginstelling Laurens haar onlangs een baan aan. 'Dankzij mensen die ik ontmoette heb ik stapjes gezet waarvan ik nooit dacht dat ik ze wilde nemen. Dat heb je nodig.'

Van der Riet hoort dit soort verhalen vaker. Daarom steunt zij ook individuele vrouwen die in vrijwilligersorganisaties actief zijn. Soms spreekt zij hen persoonlijk aan. Vaker nog zijn het, zegt zij, organisaties als Dona Daria die vrouwen zover kunnen krijgen dat zij zich vrij voelen om hun eigen mogelijkheden te benutten – zoals zij emancipatie omschrijft. 'Gevraagd naar wat het Kenniscentrum Emancipatie kan bijdragen aan emancipatie in Feijenoord antwoordt Van der Riet dat Dona Daria zich extra zou kunnen inzetten op onderzoek naar de vraag waarom het voor organisaties soms zo moeilijk is om mensen van verschillende achtergronden te bereiken. Abraymi is blij te horen over de makelaarsfunctie die Dona Daria in Feijenoord wil vervullen – 'als we de handen ineenslaan is de kans groter dat het lukt.' Zij droomt van een groot pand voor alle kleine organisaties in de deelgemeente bij elkaar. 'Dat is goedkoper, maar je kunt dan ook van elkaar leren en dingen samen doen. De multiculturele organisatie komt er dan vanzelf.' Van der Riet blijft nuchter bij die droom. 'Alle kleine organisaties willen zo'n pand. Er is geen geld en ruimte voor.' Een eerste kleine stap richting meer samenwerking is wel al gezet: er komt een Feijenoordse federatie van zelforganisaties. (AW)

EN NU DE MANNEN...

Voorzitter Carlos Gonçalves van Deelgemeente Delfshaven overhandigt op 15 januari de sleutel van Vadercentrum Delfshaven aan directeur Erik van Ruijven van Melanchthon Mathenesse. Tussen hen in staat Abdel Abali, projectleider vadercentrum bij Dona Daria. Het eerste vadercentrum van Rotterdam is hiermee geopend. De stelling 'Vrouwen zeggen dat mannen niet mee willen doen', aan de hand waarvan aanwezigen discussieerden, maakte veel los. 'Het vadercentrum is het bewijs dat mannen mee willen doen en betrokken willen zijn bij hun kinderen', benadrukt Gonçalves. 'Het vadercentrum is iets waar we trots op kunnen zijn.'

EN DIT BIEDEN WIJ ZOAL...

De thema's zelfredzaamheid, gendergelijkheid en sociale mobiliteit komen in al onze activiteiten aan bod. Een greep uit ons aanbod voor 2012, tot stand gekomen met dank aan vele partners:

Themabijeenkomsten Genderbewust opvoeden

De cursussen Mijn kwaliteit, mijn kracht, Arbeid en zorg, Empowerment

Meidensalons: wijkgerichte themabijeenkomsten waarin meiden werken aan hun beeldvorming en toekomstwensen, zelfredzaamheid en vaardigheden om bewuste en zelfstandige keuzes te kunnen maken.

De cursussen, themabijeenkomsten en meidensalons zijn altijd maatwerk: we stemmen altijd met u af over het niveau en de behoeften van uw groep.

Train de Trainers Praat en doe mee!

Hoe maak je taboes rond seksualiteit bespreekbaar bij vaders, moeders en jongeren, in aparte en gemengde groepen? Inclusief voorlichtingsmateriaal, een expertmeeting en methodiekbeschrijving.

Oud en wijs genoeg?!

In dit project gaan oudere migranten in gesprek met hun sociale omgeving over hun toekomstwensen en dromen. Wat verwachten zij van oud worden in Nederland en van hun familieleden?

Inloop en emancipatieactiviteiten in Vadercentrum Delfshaven.

Klankbordgroep Emancipatie

Dona Daria zal hierin zoveel mogelijk organisaties die zich bezighouden met emancipatie bij elkaar brengen. De groep zal relevante ontwikkelingen op het gebied van emancipatie bespreken en zo mogelijk gezamenlijke strategieën ontwikkelen.

Miniconferenties rond full engagement.

Vorming en ondersteuning van vrouwennetwerken in de deelgemeenten Feijenoord en Kralingen-Crooswijk

Meer informatie over ons aanbod vindt u op www.donadaria.nl

8 MAART 2012: Ieder haar talent!

Als Kenniscentrum Emancipatie organiseert Dona Daria de stedelijke viering van Internationale Vrouwendag op 8 maart 2012. Thema is: Ieder haar talent! Vrouwen beschikken over andere kwaliteiten dan mannen. Hoogopgeleide vrouwen hebben andere kwaliteiten dan laagopgeleide vrouwen. Wat kunnen vrouwen van elkaar leren? En wat kunnen zij van mannen leren?

Een positie op de arbeidsmarkt veroveren, versterken of behouden begint met inzicht in het eigen kunnen. Als je een hoogopgeleide vraagt naar (zijn of) haar kwaliteiten, krijg je vaak een opsomming van opleidingen, werkervaring, specifieke kennis en vaardigheden. Analytisch vermogen, communicatieve vaardigheden, leidinggevende capaciteiten, organisatorisch vermogen...

Een laagopgeleide zal deze woorden minder snel gebruiken. Laagopgeleide vrouwen zijn zich vaak minder bewust van wat zij kunnen. Als ze hun kwaliteiten al noemen, meten zij die af aan karaktertrekken en overlevingsmechanismen: kwaliteiten die zij bewust of onbewust hebben ontwikkeld om hun dagelijks leven prettig te houden. Denk maar eens aan een Marokkaanse huisvrouw die gebrekkig Nederlands spreekt, met een man, vijf kinderen en een minimuminkomen: zij zorgt elke dag dat haar kinderen op tijd gewassen en aangekleed zijn, ontbijten en naar school gaan, zij maakt het huis schoon, doet boodschappen, haalt de kinderen van school, kookt, wast af, ruimt op, zorgt voor gezelligheid, bemiddelt bij conflicten tussen vader en kinderen en de kinderen onderling. Zonder vechtersmentaliteit, een zorgzame, behulpzame en tolerante houding, vaardigheid tot bemiddelen, plannen en het creëren van een positieve sfeer zou zij dat nooit volhouden!

Hoog- en laagopgeleiden kunnen van elkaar leren. Misschien zouden ze elkaar zelfs kunnen ondersteunen. Gaat u op 8 maart met ons in dialoog om te kijken hoe? In samenwerking met Scala, JOS en een aantal Rotterdamse vrouwennetwerken bieden we in de Burgerzaal van het Rotterdamse stadhuis een inhoudelijk programma met een feestelijk tintje.

's Ochtends kunt u deelnemen aan workshops bij Dona Daria, waarvan de resultaten plenair besproken worden. 's Middags op het stadhuis doen wethouder Louwes, een inspirerende gastspreker en (andere) bijzondere rolmodellen hun verhaal. Ondertussen en aansluitend is er natuurlijk alle gelegenheid om onder genot van een hapje en een drankje kennis te maken en bij te praten.
(Carola Dogan)

Gerard Scholtenstraat 129
3035 SJ Rotterdam
telefoon 010 - 465 92 96
fax 010 - 465 87 37
www.donadaria.nl
info@donadaria.nl

Uitgave van:
Dona Daria,
Februari, 2012

Redactie:
Aisha de Jong, Gerda Nijssen,
Anke Welten (coördinatie en
eindredactie)

**Aan dit nummer hebben
meegewerkt:**
Carola Dogan, Samia Tamim

Ontwerp:
Pressure Line, Rotterdam

Druk:
Goos Communicatiemakers

Foto voorpagina: Actief aan de slag
bij Dona Daria, foto Karin Oppelland

Foto pagina 3: Loubna El-Khattabi
en Zakina Boukhiki tijdens vijfjarig
jubileum Dona Daria april 2011

Deze nieuwsbrief wordt mogelijk
gemaakt door Gemeente Rotterdam.

Gemeente Rotterdam
Jeugd, Onderwijs en Samenleving